
JAARVERSLAG 2022

INHOUDSOPGAVE

- Inleiding 3
- Markt 7
- Mensen en organisatie 15
- Financieel 32

INLEIDING

2022: DE AANLOOP NAAR EEN NIEUW TIJDPERK VOOR RHO ADVISEURS

Het centrale thema in ons ondernemingsplan voor 2022 was: voel de ruimte, ervaar de verandering. Die verandering kwam direct aan het begin van 2022!

- Op 10 januari trad het kabinet Rutte IV aan, met daarin voor het eerst weer een minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Deze minister wilde snel huizen bouwen, de regie pakken over de ruimtelijke ordening en de Omgevingswet invoeren.
- Op 1 februari werd duidelijk dat de invoering van de Omgevingswet zou worden uitgesteld.
- Op 24 februari viel Rusland Oekraïne binnen, met een brandstofcrisis, hoge inflatie en rentestijging tot gevolg.

Bij het opstellen van het ondernemingsplan hielden we rekening met een Plan B in het geval de Omgevingswet zou worden uitgesteld.

Er gebeurden echter 'grotere dingen' en oh ja: de Omgevingswet werd ook weer uitgesteld. Kortom: ook 2022 werd een jaar dat anders liep dan we vooraf hadden kunnen bedenken!

Desondanks hebben we vrijwel alle zaken die we hebben benoemd in het ondernemingsplan uitgevoerd. Ook al werd de Omgevingswet wederom uitgesteld, een groeiende groep van onze adviseurs werkt al vrijwel uitsluitend aan omgevingswetprojecten zoals Stadshavens in Groningen en Meppel. Inmiddels beslaan dit soort projecten meer dan 10% van onze omzet.

Voel de ruimte om vooruit te kijken

‘Je moet het dak repareren als de zon schijnt’. Deze wijsheid was aanleiding om in het ondernemingsplan 2022 verder vooruit te kijken om te bedenken waar we over pakweg 5 jaar willen staan en wat voor bedrijf willen we zijn. Dit was mogelijk omdat de markt goed was en onze winst ook.

Gekoppeld aan het ondernemingsplan 2022 hebben we de eerste krijtlijnen voor die verdere toekomst gezet, die we in de loop van 2022 hebben uitgewerkt tot een middellange termijnvisie. De herpositionering vanuit RBOI en Vijn naar Rho Adviseurs in 2013 was nodig en heeft gewerkt. Na 10 jaar is het echter belangrijk om onze bedrijfsopzet opnieuw tegen het licht te houden, onze kernwaarden opnieuw te formuleren en ons pad voor de komende periode uit te zetten.

Hoe kan de tijd in 10 jaar veranderen. In 2013 leek Nederland klaar qua ruimtelijke ordening. Ons vak was niet meer hip en werd deels gezien als ‘corvee’. We konden toen niet voorzien dat Nederland in 2023 op de drempel zou staan van ‘een grote verbouwing’. Ruimtelijke ordening staat momenteel in het middelpunt van de belangstelling. De grote opgaven op het gebied van woningbouw, energietransitie, water en bodem, stikstof en de transitie van het landelijk gebied moeten allemaal landen in de ruimte. Dat is ons werk.

We gaan in 2023 verder als een bedrijf met een missie: adviseurs die iets willen bereiken, die Nederland mooier, beter en duurzamer willen maken. Daarmee zijn we terug bij de ‘roots’ van ons bedrijf uit 1928.

De middellange termijnvisie wordt uitgewerkt en uitgevoerd door een nieuwe directie. Koos Seerden gaf aan dat hij bij het 10-jarig bestaan van Rho Adviseurs zal terugtreden uit de directie om plaats te maken voor een volgende generatie. Koos zal per 1 juli 2023 het stokje overdragen aan Monique Lammens die vanaf dan de directie vormt met Jos van Jole.

ERVAAR DE VERANDERING

Dit is het 10e jaarverslag als Rho Adviseurs. In 10 jaar kan er veel veranderen!

Ons oprichtingsjaar 2013 was het startjaar voor de nieuwe directie en tevens het jaar waarin onze markt verder instortte. De werkvoorraad daalde in 1 jaar met 25%, de productie daalde met 20% en de omzet met 15% na een daling van 20% in de 3 jaren daarvoor. Met de fusie, de ingrijpende afslankingsronde en de herpositionering als Rho Adviseurs vonden we ons opnieuw uit in een nieuwe werkelijkheid.

Positie in de markt

De herpositionering als Rho Adviseurs wierp voor onze marktpositie relatief snel vruchten af. We werden actief op nieuwe werkvelden en bleven sterk op onze traditionele producten. We zijn ons met name richting marktpartijen gaan positioneren. Zo presenteerden we ons als Rho Adviseurs op de Provada. Dit resulteerde in mooie opdrachten. Zeker vanaf 2018 werden wij een dominante speler in onze markt, met landelijk erkende specialisten op onze belangrijkste commerciële speerpunten.

Mensen

We zijn in de afgelopen jaren een ander bedrijf geworden. Onze naam zegt het al: het bedrijf, dat zijn de adviseurs. Met de campagne 'Voel de ruimte' hebben we ons als modern, zelfbewust bedrijf in de markt gezet: een bedrijf met een missie. Daar zijn wij trots op.

Het financieel resultaat

Het resultaat over 2022 mag er zijn. Een gefactureerde omzet (incl. omzet derden) van ruim € 17,7 miljoen, waarvan ruim € 15,2 miljoen eigen omzet en een bedrijfsresultaat (vóór winstuitkering) van bijna € 1,4 miljoen. Wanneer we de 2% afdracht aan de stichting mee tellen in het rendement, komen we op 11% rendement over onze eigen omzet. De hoogste omzet en het één na hoogste bedrijfsresultaat in onze geschiedenis.

Woonplezier in Havenkwartier

In Zeewolde wordt een bijzonder nieuw woongebied gerealiseerd: Havenkwartier. De wijk bestaat uit diverse woningbouwcategorieën en verschillende architectonische uitwerkingen rond enkele binnenhaventjes.

Er ontstaat een bijzonder woongebied op dijkniveau. Samen met de gemeente hebben we het inrichtingsplan voor de openbare ruimte van Havenkwartier Noord (fase 1 en 2) gemaakt. Spelen, ontmoeten, parkeren, biodiversiteit en klimaatadaptatie zijn belangrijke thema's in het inrichtingsplan.

Door het toepassen van waterstenen, wadi's en middengoten wordt de waterafvoer op verschillende manieren zichtbaar gemaakt in het openbaar gebied. De biodiversiteit in het woongebied wordt door de juiste keuzes voor beplanting versterkt. Een combinatie van vaste planten en struiken zorgt ervoor dat vlinders en bijen aangetrokken worden. Daarnaast biedt een uitgebreid assortiment van bomen voedsel, leefruimte en bescherming aan insecten en kleine vogels. Het gebruik van robuuste en duurzame materialen versterkt de havenidentiteit van de openbare ruimte van Havenkwartier.

MARKT

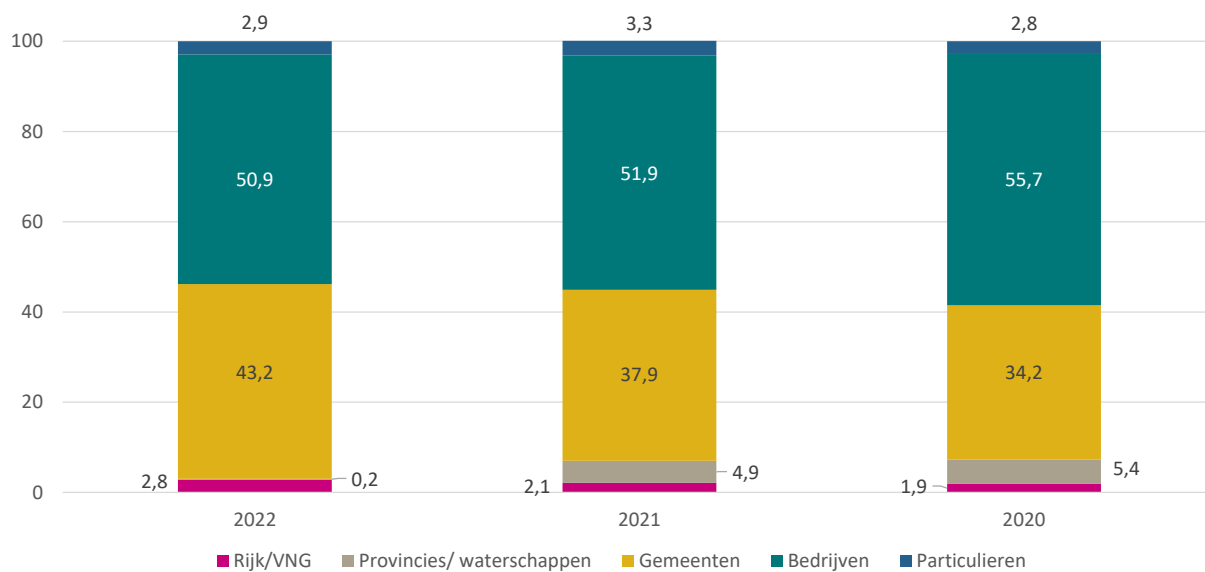
Onze klanten

We hebben in 2022 gewerkt aan in totaal 3.285 projecten, voor in totaal 1.666 verschillende opdrachtgevers. De gefactureerde omzet bedroeg bijna € 17,8 miljoen. Dat is 2% meer dan in 2021.

In 2022 werkten we voor 169 gemeenten. Er waren 345 gemeenten in Nederland in 2022: wij hebben dus voor 49% van de Nederlandse gemeenten gewerkt. Het omzetaandeel van gemeenten groeide in 2022 naar 43,2%.

Onze omzet was de laatste jaren voor een steeds groter deel afkomstig van bedrijven. In 2021 betrof het bijna 52%. Dit daalde in 2022 licht naar 50,9%.

Omzet naar soort opdrachtgever

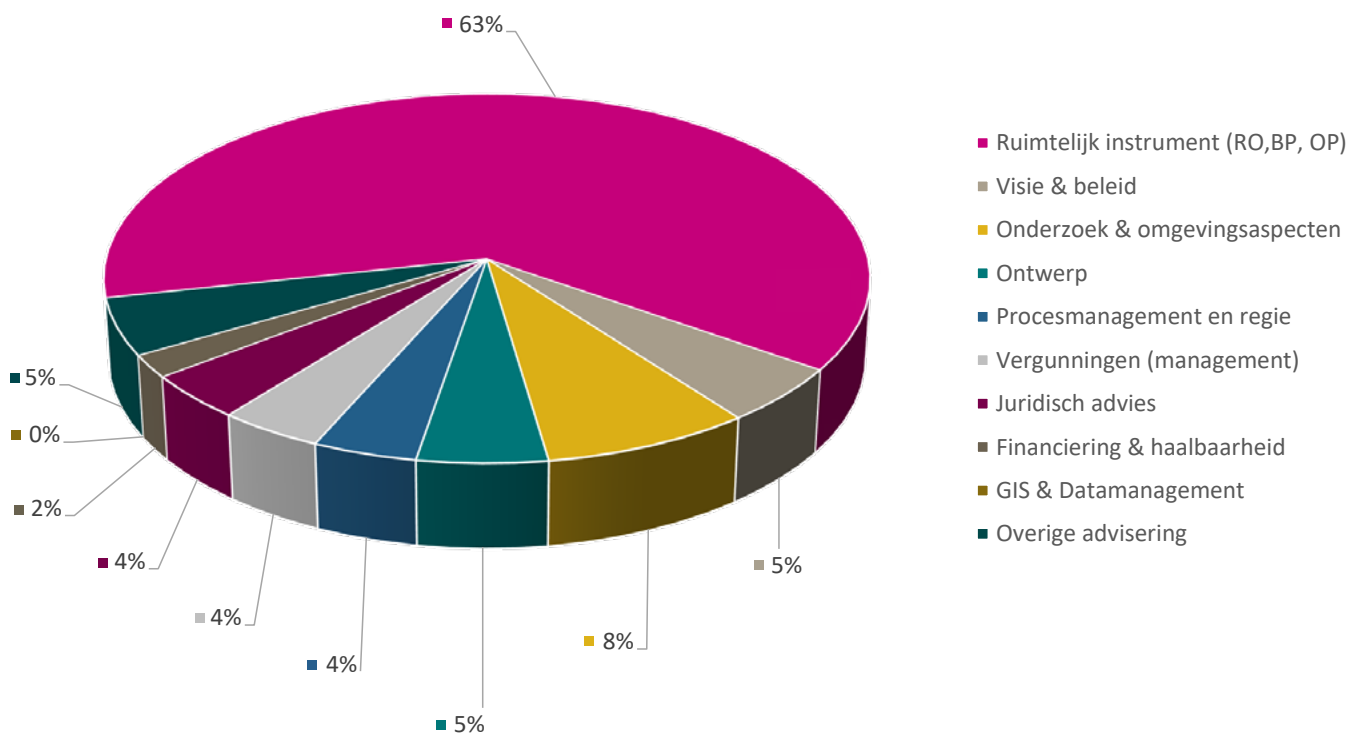

Ons werk

Het opstellen van ruimtelijke instrumenten (vooral bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen voor ontwikkelingen en de veelal daarmee samenhangende milieuonderzoeken) vormen de kurk van ons bedrijf. Deze werkzaamheden zijn verantwoordelijk voor 65% van de omzet.

De komst van de Omgevingswet werpt zijn schaduw vooruit: op basis van de beschikbare gegevens kan worden geconcludeerd dat in 2022 ca. € 2 miljoen omzet (ca 12%) voortkwam uit advisering over instrumenten van de Omgevingswet (omgevingsplan, omgevingsvisie).

Gefactureerde omzet naar productgroep

Ons werkterrein

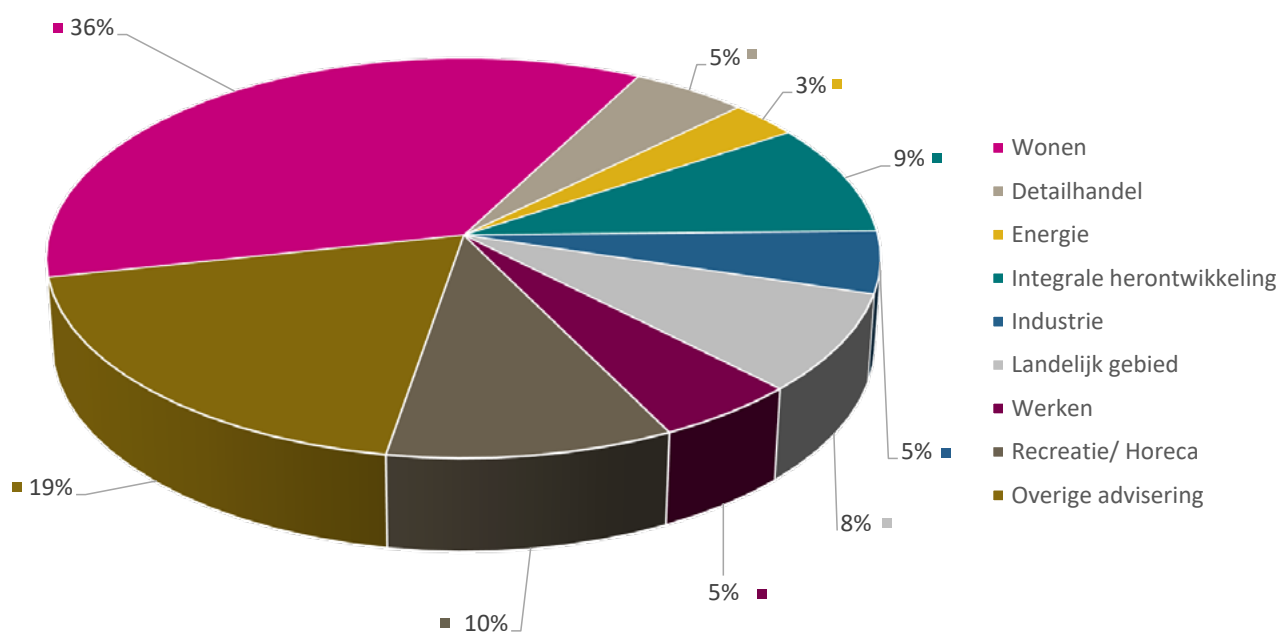
Wij werken voor een belangrijk deel aan woningbouwprojecten, al dan niet door herontwikkeling. Ruim 44% van onze omzet (ca € 6,3 miljoen) hangt samen met woningbouw (en integrale herontwikkeling). Dit is een sterke stijging t.o.v. 2021.

Hoewel de verwachting is dat onze omzet op dit werkveld, gelet op de grote woningbouwopgave, minimaal op peil zal blijven, is het mogelijk

dat deze op de korte termijn (2023) zou kunnen dalen door de stikstofproblematiek en het afkoelen van de woningmarkt.

Ondanks dit accent op woningbouw kunnen we echter constateren dat er een goede spreiding is van ons werk over de sectoren waarin wij werkzaam zijn.

Overzicht omzet (gefactureerd) naar werkveld 2022

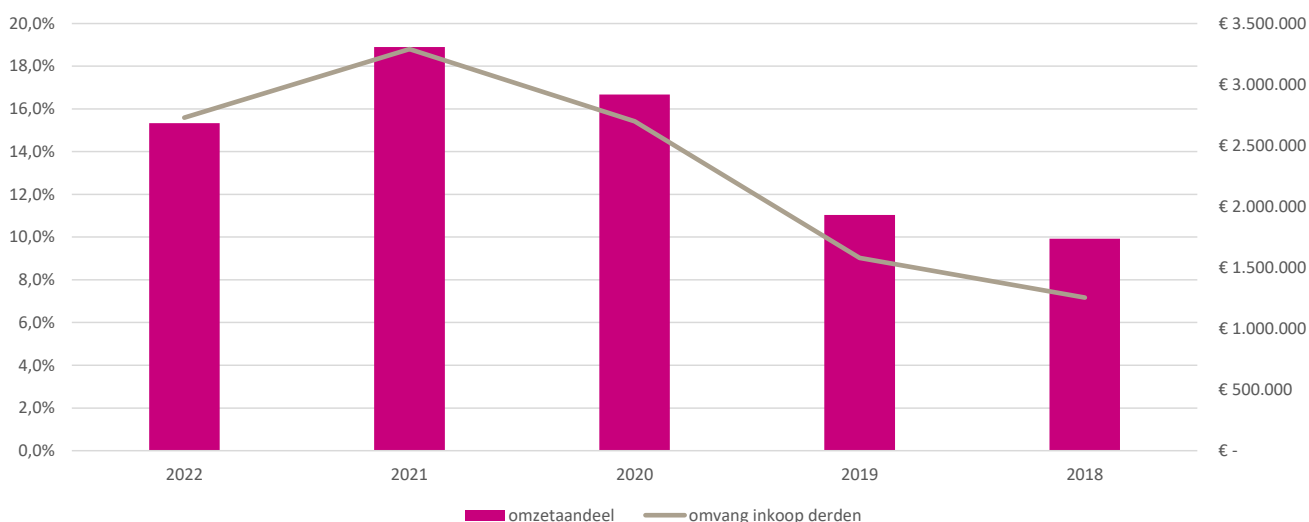

We werken veel samen

We krijgen in ons werk te maken met steeds meer aspecten van de fysieke leefomgeving - zeker met de komst van de Omgevingswet. Hiervoor moeten meer verschillende soorten onderzoek worden uitgevoerd en verwerkt. Omdat we de hiervoor benodigde capaciteit en kennis niet altijd in voldoende omvang in huis hebben, werken we veel samen met derde partijen., werken we veel samen met derde partijen.

De omzet (inclusief provisie) gekoppeld aan partijen waarmee we in opdrachten samenwerken of waarvan we inkopen bedroeg in 2022 ruim € 2,7 miljoen. Dat is 17% minder dan in 2021. Hiermee wordt een jarenlange stijgende trend doorbroken. Inkoop derden betrof in 2022 ruim 15% van de omzet. In 2021 was dat 19% van de gefactureerde omzet.

Inkoop derden

Uniek buitenleven in Rhoon

Het Buitenland van Rhoon is een karakteristiek en cultuurhistorisch waardevol gebied in de gemeente Albrandswaard ten zuiden van Rotterdam. Binnenkort wordt hier op grote schaal geëxperimenteerd met 'natuur-inclusief boeren'. Natuur, landbouw en recreatie gaan hand in hand: 'Landbouw met respect voor de natuur. Met aandacht voor eerlijk voedsel. Geteeld dichtbij de afzetmarkt.'

Uiteraard is dit alles niet zonder slag of stoot verlopen. In 2006 is dit gebied aangewezen als locatie voor hoogwaardige natuur en recreatie met agrarisch medegebruik, als onderdeel van Project Mainportontwikkeling Rotterdam. In 2012 volgde het Bestemmingsplan Buitenland, waarin het gebied voornamelijk werd bestemd voor (natte) natuur en recreatie. Dit stuitte op veel weerstand bij de bewoners en agrariërs. Uit deze onvrede is een nieuw plan ontstaan: het streefbeeld voor het Buitenland van Rhoon, wat een gezamenlijk product is van agrariërs, bewoners en natuurorganisaties met ondersteuning van deskundigen. Om dit daadwerkelijk uit te voeren is de Gebiedscoöperatie Buitenland van Rhoon opgericht. Hierin zijn de agrariërs, recreatieondernemers en natuurorganisaties vertegenwoordigd. Het doel is hoogwaardige akkernatuur inclusief bijpassend extensief agrarisch gebruik, het versterken van de landschappelijke kwaliteiten en de aanleg

van voorzieningen voor extensief recreatief gebruik. Uiteindelijk zal de scheiding tussen landbouw en natuur vervagen en kunnen de agrariërs een duurzaam inkomen realiseren, waarbij recreatie ook kansen biedt. Hier komt Rho Adviseurs in beeld.

Aan ons de taak om hiervoor een nieuw bestemmingsplan op te stellen, om de uitvoering van het streefbeeld mogelijk te maken. Er is een zekere mate van flexibiliteit nodig, omdat nog niet alles is uitgekristalliseerd. Daarom is er gekozen voor een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte onder de Crisis- en herstelwet. De gewenste flexibiliteit wordt ook gezocht door te werken met open normen in combinatie met beleidsregels, die door het college worden vastgesteld.

Naast het bestemmingsplan hebben wij ook de Chw-status aangevraagd en de ontheffing op het Barro voorbereid. Inmiddels is de ontheffing verkregen en heeft de Raad het bestemmingsplan Buitenland van Rhoon vastgesteld.

Hiermee komt de natuur-inclusieve landbouw en recreatie in het Buitenland van Rhoon echt van de grond!

www.buitenland-van-rhoon.nl

MARKTBEWERKING 2022: ACQUISITIE MET DE HANDREM EROP

In 2022 was onze opgave niet óf we voldoende werk hadden, maar óf er niet teveel werk op ons afkwam, met het risico dat de organisatie overbelast zou worden. We hebben daarom de criteria voor het uitbrengen van offertes aangescherpt om zo meer grip te hebben op de belasting van de organisatie.

De commerciële speerpunten

Inhoudelijk was onze commerciële strategie een voortzetting van het beleid van de twee jaren daarvoor, met als speerpunten: Gebiedsontwikkeling, Omgevingswet en Energietransitie. Hoewel we niet al onze doelen uit het ondernemingsplan 2022 hebben gehaald, kunnen we constateren dat we op deze speerpunten onze marktpositie verder hebben weten te versterken.

Gebiedsontwikkeling

Onze rol in deze projecten is steeds breder en integraler geworden. We kwamen binnen bij projecten door onze juridische RO expertise, financiële expertise en milieu expertise. Gaandeweg werden we breder ingeschakeld, ook in het participatietraject en stuurden we procesmatig mee.

Dit deden we onder andere in Meppel, bij Stadshavens en Suikerzijde in Groningen, Meerstad in Leeuwarden, maar ook bij woningbouwopgaven in Breda, Eindhoven, Rotterdam, Amsterdam en elders in Nederland. We zijn bij heel veel grote woningbouwopgaven in het land betrokken, met name in middelgrote en grote steden.

Daarnaast zijn we actief in het landelijke Expertteam Woningbouw en het Aanjaagteam Woningbouw Overijssel. We zijn als kennispartner ook actief voor Stichting Kennis Gebiedsontwikkeling en hebben samen met Rebel een rapport uitgebracht over de versnelling van de woningbouw.

Omgevingswet

De constante van de Omgevingswet is dat het anders loopt dan gepland. Bij het maken van het ondernemingsplan voor 2022 gingen we nog uit van inwerkingtreding per 1-7-2022. Al vrij snel werd duidelijk dat dat niet ging gebeuren. Bij het schrijven van het jaarverslag is bekend dat invoering per 1-1-2024 zal plaatsvinden.

In 2022 maakten we met een kopgroep nadrukkelijk de overgang van het praten over de Omgevingswet naar het werken aan en met de Omgevingswet.

We werken steeds meer voor en met gemeenten aan de voorbereidingen op het omgevingsplan. Dit doen we in de vorm van handboeken, casco's, opzetten voor het gemeentelijke plan en omgevingsplannen voor delen van de gemeente en gebiedsontwikkelingen.

Daarnaast hebben we een goede positie opgebouwd met Omgevingsvisies. We hebben in 2022 onder andere gewerkt aan omgevingsvisies voor de gemeenten Oegstgeest, 's-Hertogenbosch, Helmond, Maassluis, Reimerswaal, Tholen, Den Haag, Meppel, Medemblik en Midden-Drenthe.

Energietransitie

Ook de ontwikkeling van de markt voor projecten die gericht zijn op energietransitie loopt anders dan verwacht. We doen steeds meer uiteenlopende projecten op dit vlak. Het betreft ruimtelijke uitwerkingen voor RES'en, beleid en afwegingskaders voor zonne-energie, de begeleiding van vergunningentrajecten, maar ook energieviesies voor gebiedsontwikkeling en het maken van handreikingen. Daarnaast hebben we voor het Planbureau voor de Leefomgeving onderzocht of de energietransitie meerwaarde kan opleveren voor de natuur in Nederland. (studie Praktijkervaring Energie en Natuur)

Overige werkvelden

Advisering stikstof

Stikstof staat in het middelpunt van de belangstelling. Met onze strategische advisering o.a. over saldering bij ontwikkelingsprojecten behoren wij qua kennis tot de kopgroep in Nederland. We zijn ook lid van het Expertteam Stikstof van Koninklijke NLIingenieurs en VNO-NCW.

Transformatie binnensteden

In 2022 hebben we onze ideeën voor de transformatie van binnensteden en het compacter maken van winkelgebieden uitgewerkt en toegepast. In deze aanpak combineren we onze methodiek voor het inventariseren van plancapaciteit met een nieuwe aanpak om de toekomstige behoefte aan winkels en centrumfuncties in centrumgebieden te bepalen. De uitkomst vertalen we naar beleidsregels die als ruimtelijk functioneel toetsingskader kunnen dienen. We hebben deze aanpak voor het eerst toegepast in de binnenstadvisie Bergen op Zoom. Het resultaat smaakt naar meer.

Vergunningenmanagement

Qua vergunningenmanagement hebben we een stabiele positie opgebouwd. We werken aan uitdagende projecten zoals de uitbreiding van Fokker in Papendrecht, Tennet-locaties (o.a. in Krimpen aan den IJssel) en Rotterdam Airport.

Transformatie buitengebied

Ook dit beleidsveld staat volop in de belangstelling en daar spelen wij als Rho Adviseurs op in. Zo zijn wij intensief betrokken bij een aantal transformatieprojecten voor het buitengebied, zoals bij het Buitenland van Rhooon. Dit is een pilot-project dat goed duidelijk maakt hoe ingewikkeld dit proces is.

Marinebuurt kleurt groen

Samen met bewoners en de gemeente Hellevoetsluis hebben we de buitenruimte van Marinebuurt heringericht. In verschillende sessies hebben we de wensen en de kansen boven water gehaald en vertaald in een ambitieus ontwerp: toekomstgericht met veel aandacht voor klimaatadaptatie, biodiversiteit, spelen, bewegen en ontmoeten. De huidige straatprofielen van Marinebuurt bestonden vooral uit bestrating en een enkele boom. In de herinrichting is het aandeel verharding flink teruggebracht, onder andere door (bijna overal) groene parkeerplekken toe te passen. Door de introductie van een kleurrijke bloesemroute

worden verschillende aantrekkelijke plekken zoals het park, speelplekken en pleintjes in de buurt met elkaar verbonden. Daarnaast zorgen plantenborders, met vaste planten die veel nectar bevatten, voor aantrekkingskracht voor vlinders en bijen. Het bestaande park wordt heringericht waardoor bewoners uitgenodigd worden om het park als een verlengstuk van de wijk te zien en het park intensiever te gebruiken. Met meer kleur en ongeveer 100 nieuwe (extra) bomen zorgen we voor een aantrekkelijke, groene, klimaatbestendige en biodiverse wijk!

MENSEN EN ORGANISATIE

HET INGEZETTE BELEID IMPLEMENTEREN EN VERDER VERBETEREN

2022 wordt op het gebied van ‘mensen en organisatie’ gekenmerkt door het uitvoeren en verder aanscherpen van in 2021 ontwikkeld en in gang gezet beleid.

Onze bemensing in 2022

Op 31-12-2022 waren we met 163 Rho Adviseurs (inclusief zzp'ers, stagiaires en detachering) en beschikten daarmee over een werkcapaciteit van 134 fte.

Doelstelling voor 2022 was dat we zouden doorgroeien naar 134 fte (inclusief zzp'ers/ detachering). Dat is gelukt.

Het eerste resultaat van het intensiveren van onze contacten met onderwijsinstellingen is er: op donderdag 14 juli 2022 is de winnaar van de eerste Stichting Rho-afstudeerprijs bekend gemaakt. De feestelijke uitreiking vond plaats bij Breda University of Applied Sciences in Breda.

De winnaar van de eerste editie van deze prijsuitreiking is Bas van Horne. Bas heeft de prijs in de wacht gesleept met zijn indrukwekkende afstudeeronderzoek getiteld “De mobiliteitstransitie in het straatbeeld. Een overzicht van ruimtelijke factoren en interventies in de openbare ruimte op buurtniveau”. De transitie naar duurzame mobiliteit is van essentieel belang voor leefbare steden.

Een aantrekkelijke werkgever dankzij ons eigen merkverhaal

Door de krappe arbeidsmarkt, staat ook Rho Adviseurs voor een uitdaging als het gaat om het aantrekken van (nieuw) talent. Het is belangrijker dan ooit dat je als werkgever laat zien wat jou aantrekkelijk en uniek maakt. In 2021 hebben we 'het verhaal van Rho' geschreven. Het uitdragen van onze werkgevers-waarden die samenhangen met dit merkverhaal stond in 2022 hoog op de agenda. Wij hebben met gerichte acties via diverse kanalen, de herkenbaarheid van Rho Adviseurs als aantrekkelijke werkgever versterkt. Ook hebben we potentiële talenten in woord en beeld doeltreffender laten zien wie we zijn en wat we als werkgever bieden.

We willen een aantrekkelijke werkgever zijn voor nieuw talent. Daarnaast is het natuurlijk van wezenlijk belang om aandacht te hebben voor het behoud van het talent dat je al in huis hebt: met veel plezier werken aan leuke projecten, met ruimte en kansen voor jouw eigen ontwikkeling, in prettige samenwerking met collega's – dat vinden wij belangrijk. Om dit werkklimaat te bevorderen, hebben wij in 2022 de basis gelegd voor de realisatie van een nieuw intranet. Een intern platform dat de sociale interactie en onderlinge samenwerking tussen collega's bevordert, ook nu we volop hybride werken. De officiële lancering van het vernieuwde sociale intranet vond begin 2023 plaats.

Stadslab Saxion Hogeschool Deventer

Vanuit de vestiging Deventer ondersteunen we Stadslab van Saxion Hogeschool waarbij studenten kennismaken met echte vraagstukken waar wij aan werken en worden uitgedaagd om oplossingen te bedenken, onder begeleiding van adviseurs van Rho Adviseurs.

Rho schept duidelijkheid over flitsbezorging

De afgelopen jaren kwam flitsbezorging regelmatig in het nieuws. Na de eerste vestigingen in Amsterdam ontstaat er al snel een beeld van overlast: een trottoir vol met fietsen, dichtgeplakte ramen van anonieme panden en onveilig weggebruik met hoge snelheden van de bezorgers. Flitsbezorging blijkt een lastig fenomeen. Veel gemeenten hebben niet direct een pasklaar antwoord op aanvragen voor nieuwe vestigingen en worstelen bovendien met de vraag in welke behoefte flitsbezorgers nou voorzien. Dit leidt op verschillende plekken tot voorbereidingsbesluiten: flitsbezorgers zijn niet langer welkom in elke stad. Binnen Rho Adviseurs werd de vraag gesteld of dit

wel terecht was: Is deze 'overlast' niet vergelijkbaar met andere centrumfuncties? Om hier antwoord op te geven zijn we in 2022 met overheden en de sector in gesprek gegaan. Met deze gesprekken wilden wij ook duidelijkheid scheppen in de feitelijke 'ruimtelijke effecten' van flitsbezorging. Het resultaat: een whitepaper over de ontwikkeling van flitsbezorging in Nederland en een praktische handreiking met vestigingskaders voor flitsbezorging, waarin we ruimte en nieuw perspectief bieden voor flitsbezorging in de stad.

Communicatie: ons werk zichtbaar maken

In 2022 hebben wij ons ook ingezet om de zichtbaarheid van Rho en ons werk te vergroten. We zetten in op kennisdeling over projecten en producten. In onze communicatie hebben wij uiteraard ook alle bijzondere gebeurtenissen benut. Hier een greep uit de selectie:

- Uitreiking van de eerste Stichting Rho-afstudeerprijs (in samenwerking met BUas)
- Onze deelname aan de Roparun
- Overname van bureau Plan ROS
- Kennisbijeenkomsten over de Omgevingswet (op diverse vestigingen)

Met de inwerkingtreding in aantocht hebben we een speciale nieuwsbrief uitgebracht over het thema Omgevingswet en hebben wij vervolg gegeven aan onze blogreeks 'De reis naar het omgevingsplan'.

Ook op andere thema's hebben wij onze kennis gedeeld. Twee mooie producten hebben de nodige publiciteit gekregen, net als een groot aantal nieuwe projecten waarmee we ons projectportfolio op de website verder hebben gevuld:

Opgeleverde producten

- Handreiking huisvesting arbeidsmigranten
- Stappenplan bij herbestemming

Succesvol op LinkedIn

Alles wat we op onze website publiceren, delen we ook met onze volgers op LinkedIn. Onze volgers blijken erg geïnteresseerd in de verhalen over de mensen achter Rho. De best scorende berichten in die categorie waren: onze studiereis naar Lille, onze deelname aan de Roparun, de X-ray challenge van onze collega Maaïke, Rho Adviseurs en Plan ROS bundelen de krachten en de berichten over de benoeming van Jos van Jole tot adjunct-directeur en Monique Lammens tot voorzitter van de Commissie Overheidsaanbestedingen.

Gepubliceerde projecten

**1.800 Woningen in
Duurzame Stadswijk
Lincolnpark**

**Zonneparken
Kreekrakweg en
Bathpolder**

**Energieneutraal
Beuningen – Van ambitie
naar vergunning**

**MBI De Steenmeesters
– Meesters in
duurzaamheid**

**Follow The Sun –
Zonne-energie in
Rosmalen**

Warmtestad Groningen

**Energievisie +
Ontwikkelvisie
Woonakker**

**Plancapaciteit provincie
Zeeland**

**Transformatie Rivierzone
Vlaardingen**

Zonneladder Rotterdam

**Gebiedsplan
Energielandschap A73**

**Participatieleidraad
Deurne**

Uitbreiding van Landschapscamping Kijkuit

Het bestemmingsplan voor de uitbreiding van Landschapscamping Kijkuit in Zonnemaire van 87 naar 111 eenheden kent een woelige start. In 2018 kon het vorige plan niet doorgaan, door het besluit van de raad om geen verklaring van geen bezwaar af te geven. Vanwege andere grote recreatieprojecten in de gemeente, waren extra eenheden destijds niet haalbaar. De raad gaf aan dat Kijkuit met een beter plan zeker weer kon langskomen. Na veel overleg met notoire bezwaarmakers en belangengroepen is plan Ecomaire op 26 januari 2023 vastgesteld met 18 van de 22 stemmen voor. Dit ging echter niet zonder slag of stoot.

Grote discussiepunten waren: aantasting van de openheid van de polder, verplaatsen van natuurbestemmingen, capaciteit van de polderwegen en lichthinder. Nu rest 'alleen' nog de beroepsprocedure bij de Raad van State, maar de eerste bomen zijn begin maart geplant. Een bijzonder plan waar we vanuit Rho Adviseurs met onze landschapsarchitect Justus al vanaf de eerste ontwikkelingen van de camping in 1992 bij betrokken zijn. Op deze plek is ooit het concept 'landschapscamping' ontstaan. We zien uit naar de realisatie van dit bijzondere plan!

Leren en ontwikkelen

In 2022 zijn we aan de slag gegaan met het vormgeven van ons leer- en ontwikkelprogramma naar aanleiding van de in 2021 uitgevoerde analyse van de leerbehoefte binnen Rho. Hiermee wordt leren en ontwikkelen binnen Rho verder geprofessionaliseerd.

- Het ontwikkelprogramma voor starters is opgezet en uitgerold. Dit programma is gericht op nieuwe medewerkers die zowel bij Rho als op de arbeidsmarkt starten. In het tweejarig startersprogramma wordt aandacht besteed aan 'aan het werk gaan' na je studie en aan vaardigheden die je als adviseur nodig hebt bij Rho. Dit gebeurt door deelname aan junioren bijeenkomsten (intervisie) en vaardigheidstrainingen.
- Daarnaast is het eerste programma voor ervaren medewerkers, project- en procesmanagement, verder ontwikkeld.

- Het uitgangspunt in beide programma's is dat leren vooral op de werkvloer gebeurt. We leren het meest door samen te werken aan projecten. Hierdoor en door een accentverschuiving in benodigde vaardigheden die samenhangen met het werken onder de Omgevingswet is blijvend aandacht nodig voor feedback, gericht leren in projecten en verbreden van kennis.
- In 2022 zijn ook de leerlijnen voor het Bedrijfsbureau beschreven. Naar aanleiding hiervan zijn ontwikkelgesprekken gevoerd.

Zowel in de zomer als in het najaar hebben in totaal 55 medewerkers meegedaan aan summercourses gericht op ontwikkelen van vaardigheden. Het ging hierbij om effectief communiceren, timemanagement, mediation, schrijven en presenteren. Ook hebben collega's in één van de summercourses de mogelijkheden van Microsoft Outlook verder verkend.

Samen slimmer werken met M-Files

In 2022 is 'na een lang voortraject' officieel het startsein gegeven voor de ingebruikname van M-Files. We spreken met Aukje, die dit gehele traject van A tot Z begeleidt. "Na een grondige voorbereiding is gekozen voor de aanschaf van M-Files. De implementatie van dit uitgebreide DMS-systeem verhoogt de efficiency van ons werk en de onderlinge samenwerking, maar ook onze service richting de klant. Het betekent een flinke interne professionaliseringsslag als het gaat om beheer, digitalisering, structurering en stroomlijning van alle informatie en kennis waarover wij als organisatie beschikken."

Het jaar 2022 stond in het teken van het leren werken met dit nieuwe systeem. "De lancering van M-Files was een spannend moment: een nieuw systeem betekent dat je op een andere manier moet werken. Dat is natuurlijk wel even wennen.

Gelukkig is de introductie met M-Files goed verlopen. De inzet van expert-gebruikers was hierbij cruciaal: zij fungeren in de organisatie als ambassadeur voor het gebruik van M-Files en helpen collega's met allerlei praktische vragen."- aldus Aukje.

Het grootste voordeel van M-Files is een goede databeheersing. Een goed werkend versiebeheer en goede terugvindbaarheid van allerlei documenten helpen daarbij. Uiteraard kost het tijd om alle nieuwe functionaliteiten te leren kennen. "Er is heel veel mogelijk met M-Files. De uitdaging is om echt te vertrouwen op het nieuwe systeem", vertelt Aukje. "Onze focus ligt nu primair op de gebruikers, om iedereen mee te nemen in de verandering. Met als doel: 'samen slimmer werken' met M-Files!"

Oude werf wordt een veilige haven voor 20 jongeren met autisme

De scheepswerf van Duijvendijk in Krimpen aan den IJssel heeft aan het begin van deze eeuw haar functie als scheepswerf verloren. Een eerste poging om de scheepswerf tot ontwikkeling te brengen, is tijdens de economische crisis gestrand. Inmiddels is het tij gekeerd. Sinds enkele jaren begeleidt Rho Adviseurs de gemeente bij een nieuwe poging om het historische ensemble op deze locatie op koers te brengen: wij hadden een belangrijke rol in het opstellen van de planologische strategie, de plan-economische haalbaarheid van het plan en het uitvoeren van ecologisch veldonderzoek. Daarnaast hebben we een rol gespeeld in de twee afgeronde verkoopprocedures en de afstemming met onder andere de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Dorp, Stad en Land in verband met de aanwezige rijksmonumentale loodsen. De herontwikkeling van de voormalige

scheepswerf maakt onderdeel uit van een bredere visie van de gemeente Krimpen aan den IJssel om het bedrijventerrein aan de IJsseldijk te transformeren naar een groen woongebied.

In 2023 gaan we vaart maken: eerst wordt het bestemmingsplan voor de herontwikkeling van de voormalige scheepswerf aan de raad aangeboden voor vaststelling. Daarna kunnen de ontwikkelende partijen de omgevingsvergunning aanvragen en een start maken met de bouwwerkzaamheden. Naast de realisatie van woningbouw wordt de oude werf een veilige haven voor circa 20 jongeren met autisme. Ook is er ruimte voor horeca en worden enkele woon-werkwoningen gerealiseerd. Zo blijft de werf een bron van bedrijvigheid.

Gezonde werkorganisatie

De gezonde werkplek

Door de overstap naar hybride werken, hebben we in 2022 maatregelen getroffen om de werkplekken hierop aan te passen.

- In samenwerking met Thuiswerkplek, hebben we naar behoefte gezorgd voor een goede werkplek thuis bij collega's.
- In Deventer en Middelburg zijn hoog-laagbureaus geplaatst, in Leeuwarden en Eindhoven zijn belcellen en een overleghuis op kantoor geplaatst.
- In Deventer en Eindhoven hebben we extra ruimtes bij gehuurd om de groei van het aantal medewerkers op te vangen en te zorgen dat er voldoende ruimtes zijn om rustig te werken.
- In Rotterdam zijn werkzaamheden uitgevoerd om geluidsoverlast te beperken. Er is een zonering aangebracht zodat er onderscheid is tussen samenwerkplekken en stilteplekken.
- Tenslotte zijn er voor alle vestigingen hulpmiddelen aangeschaft om mensen te stimuleren om meer variatie in het (zittend) bureauwerk aan te brengen.

De gezonde organisatie

Niet alleen de zorg voor een goede werkplek had in 2022 onze aandacht. Het werken aan een gezonde organisatie vinden wij eveneens belangrijk. In 2022 zijn er meerdere initiatieven genomen voor het bieden van voldoende ontspanning en een gezonde werkomgeving.

- Er zijn door alle BU's actieve uitjes georganiseerd, waardoor de collega's elkaar ook in een andere setting hebben getroffen.
- Er is in 2022 goed gebruikgemaakt van het vitaliteitsbudget. Veel collega's hebben hun abonnement van de sportschool of sportvereniging gedeclareerd of sportbenodigdheden aangeschaft.
- Er zijn in 2022 gelukkig een stuk meer uitjes, (gezamenlijke) pauzewandelingen, borrels, PV-activiteiten etc. geweest dan het jaar ervoor. Bijzonder was onze studiereis naar Lille. Er was zelfs een aantal collega's op de fiets naar Lille gekomen!
- We hebben in september een preventief medisch onderzoek (PMO) laten uitvoeren bij alle medewerkers die hieraan wilden deelnemen. Medewerkers hebben allemaal (vertrouwelijk) een persoonlijk rapport ontvangen.
- Tot slot is in 2022 de fietsleaseregeling tot stand gekomen waarmee we gezond woon-werkverkeer stimuleren.

Uitgelicht

Aan de slag met energieviesies

In 2022 zijn we aan de slag gegaan met twee energieviesies voor grote gebiedsontwikkelingen binnen de gemeente Breda. De meest complexe is de transformatie van de voormalige bakkerijfabriek naar een duurzame groene woonwijk: 'Bread Breda'. Deze energieviesie is onderdeel van de Ontwikkelvisie, waaraan ook verschillende collega's van onze afdeling milieu hebben bijgedragen. In twee workshops hebben we samen met de gemeente en enkele ontwikkelaars verkend wat de energetische ambitie is, wat er mogelijk is in het gebied en wat er haalbaar is. Op basis hiervan hebben we verschillende energievoorzieningen vergeleken. In ons voorstel maken we gebruik van een mix van voorzieningen voor de opwek van elektriciteit en warmte/koude. Nadat het

college akkoord ging met de Ontwikkelvisie hebben we de opdracht gekregen om de energieviesie verder uit te werken en concreet te maken. Een prachtige klus voor 2023. We adviseren alle ontwikkelaars en gemeenten om energieviesies onderdeel te maken van gebiedsontwikkelingen!

"Het opstellen van een energieviesie is belangrijk, omdat je hiermee in een vroeg stadium al bezig bent om duurzame energievoorzieningen goed te verankeren in een gebiedsontwikkeling." – Linda de Jong

Duurzaam

Duurzaamheid is een belangrijk element in onze advisering en bedrijfsvoering. We streven ernaar dit continu te verbeteren. Hiertoe hebben we ook in 2022 een aantal stappen gezet.

We hebben het besluit genomen om te verkennen of onze ISO certificering uitgebreid kan worden met een milieumanagementsysteem. Hierdoor kijken we opnieuw kritisch naar de impact van onze bedrijfsvoering (onze footprint).

In samenhang daarmee zijn we lid geworden van de Zuid-Hollandse Klimaatalliantie Duurzame Mobiliteit, een netwerk van Rotterdamse bedrijven, Zuid-Holland Bereikbaar en de Gemeente Rotterdam dat tot doel heeft de CO²-uitstoot van woon-werk en zakelijk verkeer minimaal te halveren voor 2030. Daarnaast zijn onze borrels en etentjes steeds vaker vegetarisch en we blijven met elkaar in gesprek over wat er beter kan binnen Rho.

Als adviesbureau is onze footprint relatief beperkt. De meeste impact kunnen we maken in onze advisering. Ons projectenoverzicht (zie pagina 19 van dit jaarverslag) laat zien dat er in onze advisering veel aandacht is voor de energietransitie-opgaven, maar ook voor duurzaam gebruik van de fysieke ruimte door herontwikkeling, saneren van overschot aan plancapaciteit in centrumgebieden, duurzame en energie-neutrale woonwijken en het stimuleren van deelmobiliteit. Dit alles vormt onze 'handprint', de impact die we met onze advisering kunnen maken. Dit gaan we in de komende jaren verdiepen en verbreden door de UN Sustainable Development Goals in onze advisering te integreren. Zo willen we bewuster en krachtiger een bijdrage te leveren aan een duurzaam en klimaatneutraal Nederland in 2050.

Stichting Rho

De Stichting Rho ondersteunt vanuit haar doelstellingen projecten en beleid van Rho Adviseurs B.V. gericht op innovatie, onderwijs en het welzijn van de medewerkers.

- Een belangrijk deel van de innovatie in 2022 was gericht op de Omgevingswet. Dankzij het toegekende innovatiebudget vanuit Stichting Rho is een nadere uitwerking gemaakt van het voorbeeld-wijzigingsplan Eureka en is een aantal memo's over grondslagen van regelsets in het omgevingsplan uitgewerkt.
- Dankzij een bijdrage van Stichting Rho is de eerste Stichting Rho-afstudeerprijs uitgereikt aan de Breda

University of Applied Sciences en hebben we een aantal projecten kunnen inbrengen en ondersteunen in het Stadslab van de Saxion Hogeschool in Deventer.

- Van 13 tot 15 mei zijn we, deels gefinancierd door Stichting Rho, op studiereis geweest naar Lille. Een bijzondere stad met meerdere gezichten: het oude centrum en het moderne Euralille. Met een veelzijdig programma en de uitleg van Floris van Alkemade (ontwerper van Euralille) hebben we de stad leren kennen, maar ook de Franse manier van participatie. De stad was mooi, het weer was top en de sfeer ook!

Studiereis naar Lille

“Na 2 jaar uitstel, was het dan eindelijk zover: onze studiereis naar Lille. Vrijdag 13 mei reisden we met 150 collega's af naar de prachtige Franse stad Lille. Onder ons bevond zich een selecte groep sportievelingen, die de extra uitdaging is aangegaan om de reis per fiets af te leggen. En dat is deze kanjers ook gelukt! Slenterend door de prachtige binnenstad, middenin de 6e editie van het Cultureel Festival van Lille startte ons weekendavontuur. Er was voldoende tijd voor het opdoen van kennis en inspiratie gerelateerd aan ons vakgebied. Deze keer rondom het thema participatie. We horen het woord 'participatie' al langer voorbij komen.

Toch blijkt dat wij in Nederland nog lang niet zo ver met dit onderwerp zijn als in Frankrijk het geval is. De vertegenwoordigers van de organisatie CNDP namen ons mee in de Franse manier van omgaan met participatie en hoe daarop gehandhaafd wordt. Een bijzonder inkijkje in de praktijk, waar wij in Nederland nog wat van kunnen leren. Met goed voldaan gevoel, allerlei belevenissen en mooie herinneringen op zak, keerden we twee dagen later weer huiswaarts. Het was wederom een studiereis om nooit te vergeten!

Mooi plan in nauwe samenwerking met gemeente Amsterdam

Rho Adviseurs schreef het Bestemmingsplan Amstelstation – Amsteloever. Een juridisch-planologische vertaling van het stedenbouwkundig plan dat de gemeente Amsterdam in overleg met NS/ProRail, diverse vastgoedeigenaren en woningcorporatie Stadgenoot heeft opgesteld. Dit plan is niet alleen in opdracht van, maar vooral in nauwe samenwerking met gemeente Amsterdam tot stand gekomen.

Het plan voorziet in de opwaardering van het openbaar gebied, een nieuwe stations-entree en de herontwikkeling van meerdere, grootschalige vastgoedlocaties met een gemengd programma (o.a. 1.300 tot 2.100 extra woningen, max. 60.000 m² extra kantoorruimte en circa 14.000 m² voorzieningen). Het doel is om met meer groen ook meer rust in het gebied te brengen.

Wij hebben ons met name gericht op het adviseren van de gemeente over de onderbouwing en de onderzoeken van het bestemmingsplan.

Ook zorgden wij voor het vormgeven van een planregeling die de hoofdlijnen van het stedenbouwkundig plan borgt, maar daarbij ook speelruimte biedt in het programma en in de uitwerking van de afzonderlijke bouwplannen.

We blijven de transformatie van het gebied de komende jaren met belangstelling volgen!

Medewerkerstevredenheid

In 2022 hebben we opnieuw een medewerkers tevredenheidsonderzoek uitgevoerd, met grotendeels dezelfde vragenlijst als in 2021. Hierdoor is het mogelijk te beoordelen of uitgevoerd beleid resultaat heeft gehad.

- In het algemeen zijn de waarderingen hoger dan in 2021, dat geldt zeker voor de groep medewerkers jonger dan 30 jaar.
- Het oordeel over de direct leidinggevende is in het algemeen positief en verbeterd.
- Over de aspecten die samenhangen met het werken bij Rho Adviseurs zijn de medewerkers gemiddeld positief en zelfs iets positiever dan in 2021. De waardering van de faciliteiten op de werkplek thuis is substantieel hoger dan in 2021. De investeringen hebben dus effect gehad.
- Bijna 90% van de medewerkers is trots om bij Rho te werken en 85% zou Rho aanbevelen bij mensen uit zijn of haar netwerk.

Arbeidsvoorwaarden

Per 1 januari 2022 is van alle salarisschalen het minimum aangepast met 10%. Ook is er volledige prijsindexatie geweest van 3,4% en hebben medewerkers op basis van het beloningsbeleid salaris bij gekregen. In december ging onze leasefietsregeling van start! Diverse medewerkers zijn geïnteresseerd en overwegen een leasefiets.

Kwaliteitsbeleid

In oktober heeft de externe audit plaatsgevonden met een goed resultaat. Tijdens deze audit zijn geen afwijkingen geconstateerd. Het kwaliteitssysteem is effectief en doelmatig en voldoet aan de ISO-norm 9001.

Ook dit jaar is de klanttevredenheid gemonitord met het uitsturen van enquêtes aan onze opdrachtgevers. Het resultaat over het eerste halfjaar is een gemiddeld rapportcijfer van een 8,1. Hiermee wordt voldaan aan de doelstelling van gemiddeld een 8,0.

Tot slot is in 2022 gestart door het Kwaliteitsteam met de voorbereidingen voor het mogelijkwerijns uitbreiden van ons kwaliteitsbeleid met de ISO-norm 14001 en de CO2-prestatieladder. Dit wordt in 2023 gecontinueerd met het opzetten van een milieumanagementsysteem, een kwaliteitsdebat over dit thema en aanpassingen in ons kwaliteitsbeleid.

Uitgelicht

“Een studie volgen naast mijn werk geeft me veel voldoening”

Na 14 jaar bij Rho, besloot Annelies om naast haar werk een extra uitdaging aan te gaan. In september 2021 is ze begonnen aan de bachelor Bedrijfskunde aan NHL Stenden Hogeschool. “Mijn motivatie om aan een vierjarige studie te beginnen was puur intrinsiek. Ik wilde iets leuks gaan doen voor mezelf, iets waarmee ik mezelf verder ontwikkel en groei als persoon”, aldus Annelies. “Ik heb er veel lol in.” Bedrijfskunde is een brede en vooral praktijkgerichte studie. En dat is wat Annelies belangrijk vindt. Dat het voor een deel in het verlengde van haar werk bij Rho ligt, is natuurlijk mooi. “Ik merk dat ik dit in mijn werk kan inzetten”, zegt Annelies. “Het leren naast je baan voegt altijd iets toe, het helpt je op een andere manier te kijken naar de dingen die je doet.” Het combineren van studie en werk is absoluut een uitdaging en niet voor iedereen weggelegd.

Annelies benadert het positief: “Door te leren, groei je als persoon. Je gaat als het ware een nieuwe toekomst tegemoet. Het vraagt veel organisatie, doorzettingsvermogen en goed timemanagement. Als dat allemaal goed lukt, haal ik daar veel voldoening uit.”

“Ik heb zelf initiatief genomen om een studie te doen. Rho ondersteunt mij hierin waar het kan, met een financiële bijdrage voor de studiekosten maar ook door de inzet van mijn leidinggevende als bedrijfscoach bij mijn studie.” De combinatie van leren en werken geeft Annelies ook rust. “Ik merk dat het volgen van een studie mijn vertrouwde routines doorbreekt. Met als gevolg dat mijn plezier in het werk ook groeit. Het is fijn om te ervaren dat je als medewerker door Rho wordt gesteund!”

Lezing Jan Rotmans: Omarm de chaos

In de geest van het kwaliteitsbeleid was Jan Rotmans op 6 april te gast bij Rho Adviseurs, voor medewerkers en relaties. Op zijn geheel eigen wijze maakte hij duidelijk dat we in een tijdperk van verandering leven en dat wij de chaos die dat met

zich meebrengt moeten omarmen en zelf ook moeten veranderen. Hij daagde ons ook uit om te kijken wat wij als bureau kunnen doen om Nederland niet alleen een beetje mooier, maar ook toekomstgerichter te maken op het gebied van klimaat en duurzaamheid.

Samenstelling bureau

Vestiging

Deventer	7
Eindhoven	15
Leeuwarden	34
Middelburg	14
Rotterdam	93

Totaal **163**

BU

Regio Noord	29
Regio Midden	28
Regio Zuid	26
Bedrijfsbureau	29
Omgevingsaspecten	23
Visie en Ontwikkeling	25
Directie	3

Totaal **163**

Samenstelling bureau per 31-12-2022 ()*

() Exclusief stagiaires, inclusief zzp, 0-uren en detachering.*

Plan ROS en Rho Adviseurs bundelen de krachten

Na 10 jaar zelfstandig ondernemerschap, besluit Plan ROS om zich aan te sluiten bij Rho Adviseurs. Waarom kiezen Sjoerd en Rutger voor Rho? En wat levert deze bundeling van krachten hen op? “Sinds 2020 begon het idee bij ons te spelen, als ambitie om deel uit te maken van een grotere organisatie. We kwamen steeds vaker handjes tekort in ons team. Daarnaast zou door de komst van de Omgevingswet op korte termijn veel in ons vakgebied veranderen. Zodoende kregen we steeds meer behoefte aan een netwerk van collega’s om ons heen.”

“Ondanks dat Plan ROS een klein bureau was, hebben wij ons goed weten te positioneren in de markt. We onderscheidden ons met kwaliteit, advisering en de producten die we leverden. We waren een klein bureau, maar deden de grootste projecten.”

“We zien Rho als een topspeler in de markt. Zelf waren wij ook een topspeler in ons deel van de markt.”

Daarom wilden we aanhaken bij een partij, waarbij we zelf ook een stap voorwaarts konden maken binnen het vakgebied. En een partij waar we ons prettig bij voelen. De klik was er direct!”

“Rho Adviseurs is een commercieel bedrijf, maar de menselijke maat wordt daarbij zeker niet vergeten. Het feit dat Rho een stichting is, is onderscheidend en maakt het een heel sociaal en fijn bedrijf om voor te werken. Dat is de kracht van Rho. Wij zijn erg blij met de keuze die we hebben gemaakt!”

Met de overname van Plan ROS worden de krachten gebundeld en vergroten we onze expertise en capaciteit in regio Zuid. De overname is niet alleen commercieel interessant voor Rho Adviseurs, maar nog belangrijker; de collega’s van Plan ROS brengen veel kennis en kwaliteit mee. En daar plukken onze klanten de vruchten van.

Het Franciscus Gasthuis & Vlietland wordt vernieuwd

Het Franciscus Gasthuis Ziekenhuis is sinds 1975 een begrip in Rotterdam. Om de voorzieningen van het ziekenhuis op peil te houden is vervangende nieuwbouw nodig. De spoedeisende hulp, de huisartsenpost, het observatorium, het OK-complex en het vrouw-kind-centrum worden verplaatst van het bestaande iconische oude hoofdgebouw van Franciscus Gasthuis & Vlietland naar een nieuw gebouw dat voldoet aan de laatste stand van techniek en inzichten in de zorgverlening en zorgbehoefte. Maar binnen een terrein dat al sinds 1975 in gebruik is gaat dat niet zomaar. Er staat van alles “in de weg” dat verplaatst moet worden om een nieuw ziekenhuisdeel te kunnen bouwen, zoals een kinderdagverblijf,

energiegebouw, parkeerplaats en zuurstoftanks. Franciscus Gasthuis & Vlietland schakelde Rho Adviseurs in bij deze locatievernieuwing voor het opstellen van de ruimtelijke onderbouwingen, het aanvragen en managen van de vergunningen en om de geluidsbelasting op de gevel van het nieuwe ziekenhuisgebouw te bepalen. Voor één van onze adviseurs betekent dit een verbouwing van haar eigen geboortegrond. We houden de komende jaren een oogje in het zeil. Gelukkig hebben we vanaf ons kantoor op de 35ste en 36ste verdieping van de Delftse Poort een perfect zicht op de bouwplaats!

FINANCIEEL

HOGERE OMZET EN RENDEMENT RUIM BOVEN BEGROTING

2022 was een jaar waarin hybride werken het nieuwe normaal is geworden en waarin we weer een bijzonder goed bedrijfsresultaat hebben behaald: € 1.371.473 (na afdracht van 2% aan de Stichting). Wanneer de 2% afdracht aan Stichting Rho wordt meegerekend bedraagt het bedrijfsresultaat € 1.675.894.

Hiermee hebben we de financiële (middellange termijn) doelstelling van 8% rendement op de eigen omzet (exclusief inkoop derden, inclusief de 2% afdracht), voor het vierde jaar op rij ruim gehaald. Dit is een bijzondere prestatie, waar iedereen zijn bijdrage aan heeft geleverd.

Opbrengsten

De facturabele omzet bedroeg € 17.740.500. Dit is vrijwel zoals begroot en een beperkte groei van bijna € 200.000 ten opzichte van 2021.

Kosten

Onze bedrijfskosten (vóór winstuitkering) zijn in 2022 met 1,2 miljoen (9,6%) gestegen ten opzichte van 2021. Ze waren echter ruim € 345.000 lager dan begroot.

Winstuitkering - reservepositie

Per 31-12 2022 was de stand van de reservepositie van de BV en de Stichting 79,3% van de gewenste hoogte van de reserve.

Solvabiliteit - Financiering - Liquiditeit

- De solvabiliteit van de BV is gestegen van 37,00 eind vorig jaar naar 38,97 eind 2022.
- De current ratio is ook iets gestegen, van 1,36 naar 1,38;
- Omdat het netto-bedrijfsresultaat sinds 2020 weer als dividend wordt uitgekeerd aan Stichting Rho, blijft de solvabiliteit stabiel.
- We zijn aan te merken als financieel zeer gezond. We hebben geen externe financiering en een goede liquiditeitspositie.

From Deventer with love

Het is inmiddels 7 jaar geleden dat onze vestiging in Deventer haar deuren opende. Het begon destijds met twee collega's uit die regio die graag dichtbij onze klanten wilden werken. Inmiddels heeft Deventer zich gepositioneerd als een volwaardige vestiging. Er werken nu 9 adviseurs: een mix van planologen, stedenbouwkundigen, juristen en vergunningenmanagers. Samen vormen zij een hecht team met een brede expertise.

De opdrachtgevers zijn een mix van gemeenten, marktpartijen en enkele grote industriële partijen. Team Deventer ontwikkelde beleid voor dorpen in de omgeving: van verkenning tot bestemmingsplan. In Twente hebben we meerdere dorpsvisies opgesteld. Noemenswaardig is ook de transformatie van een zandwinplas naar een recreatieterrein in Millingen aan de Rijn.

In Deventer zijn we zeer actief in het vergroten van de naamsbekendheid van Rho Adviseurs onder studenten. In samenwerking met Saxion Hogeschool bieden we studenten de kans om de praktijk van ons vakgebied van dichtbij te ervaren. Dit jaar heeft een aantal studenten van Stadslab Saxion meegewerkt aan een landschappelijke inpassing van zonneparken. Ook voor 2023 zijn er al 5 studenten die meewerken aan ons project in Millingen aan de Rijn. Een grote klapper voor ons team was het raamcontract met gemeente Hardenberg. We zijn nu één van de hoofdleveranciers voor alle RO-projecten in de gemeente. Een geweldige manier om onze marktpositie te versterken. We zijn trots op ons team in Deventer en op de ontwikkeling die zij heeft doorgemaakt. Een team van leuke collega's dat met veel plezier samenwerkt aan leuke projecten en daarmee bijdraagt aan het mooier maken van de leefomgeving in de regio!

Naar compacte en levendige centra

Centrumgebieden transformeren langzaam van monofunctionele winkelmachines naar plekken waar je kunt wonen, recreëren, werken, verblijven én kopen. Helaas is het planologisch regime hier vaak nog niet op afgestemd. Daarom heeft Rho Adviseurs een aanpak ontwikkeld om toekomstgericht de plancapaciteit voor publieksgerichte functies af te stemmen op de behoefte. Dit hebben we voor het eerst toegepast in Bergen op Zoom en Terneuzen. Op basis van feitelijke informatie, waaronder de historische ontwikkeling van aanbod, benchmarks, trends in consumentengedrag en bestedingsgedrag,

hebben we de behoefte geconfronteerd met actuele mogelijkheden in bestemmingsplannen. De uitkomst is een overzicht van de verschillende centrumdelen waar een overcapaciteit ontstaat. Vervolgens hebben we dit vertaald naar nieuwe beleidsregels om hierop te anticiperen en zichtbaar te maken wat er wel gewenst is, zodat afgeweken kan worden van het bestemmingsplan. Een geweldige tool om het centrum klaar te maken voor de toekomst!

“Stem het planologisch regime af op de nieuwe behoefte!”

In Meppel is altijd wat te doen

Eigenlijk heeft Rho Adviseurs 6 kantoren: naast onze 5 vestigingen, houdt Rho Adviseurs namelijk ook kantoor in Meppel. Het gemeentehuis van Meppel wordt twee dagen per week door verschillende medewerkers als werkplek gebruikt. Meppel is volop bezig met gebiedsontwikkeling en Rho Adviseurs mag daaraan bijdragen. Dit gebeurt zo regelmatig, dat onze collega's inmiddels ook door de gemeenteambtenaren als collega worden beschouwd. Hoe dat zo komt? Onder meer door de intensieve samenwerking op een groot aantal projecten die samen met de gemeenteambtenaren worden uitgewerkt, waaronder verschillende instrumenten van de Omgevingswet. Een korte greep uit de selectie:

We werken aan de Omgevingsvisie Meppel met omgevingseffectrapport (OER) voor de hele gemeente. Voor het gebied Noord IV werken we aan een gebiedsprogramma, milieueffectrapport (MER) én omgevingsplan. Hier komen een zoekgebied voor windenergie, bedrijventerrein, een vestigingslocatie voor een internationaal themapark en een waterbergingsopgave vanuit de Provincie en het waterschap allemaal samen. Een mooie klus voor Rho. Ook werken we aan wijzigingen van het omgevingsplan voor het deelgebied Binnenstad-Centrumschil, locaties voor evenementen (met uitwerking in locatieprofielen)

en de integratie van de regels uit de Verordening fysieke leefomgeving.

In de gemeente Meppel hebben we al drie Crisis- en herstelwet (Chw) bestemmingsplannen voor gebiedsontwikkelingen begeleid: Transformatiegebied Noordpoort, woonwijk Nieuwveense Landen en het voormalige ziekenhuisterrein. We werken nu aan het omzetten van het Chw plan Noordpoort naar een omgevingsplan. Een nieuwe woningbouwopgave zorgt dat het vorige plan moet worden gewijzigd, waarbij we zorgen dat de flexibiliteit van het Chw plan behouden blijft.

De samenwerking met de gemeenteambtenaren gaat vaak over de grenzen van ons werkveld. Zo hebben we voor het thema duurzame energie in het omgevingsplan Noordpoort een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren. Op dit thema heeft de gemeente Meppel nog geen beleid ontwikkeld. Dit biedt ruimte om na te gaan welke mogelijkheden hiervoor in en rond het plangebied bestaan. Samen met DWA hebben we onderzoek gedaan naar een kansrijke warmte koude voorziening. Deze integratie levert een complex samenspel op van veel interne en externe disciplines. Heel uitdagend!

	2022	BEGROOT 2022	2022 T.O.V. BEGROOT	2021	2022 T.O.V. 2021
Omzet advisering	€ 17.948.561	€ 17.945.000	0,0%	€ 17.765.045	1,0%
Waarvan inkoopderden	€ -2.727.524	€ -2.750.000	-0,8%	€ -3.295.412	-17,2%
Bruto toegevoegde waarde	€ 15.221.037	€ 15.195.000	0,2%	€ 14.469.633	5,2%
Personele kosten	€ 11.438.748	€ 11.741.000	-2,6%	€ 10.420.120	9,8%
Overige kosten	€ 2.410.815	€ 2.445.000	-1,4%	€ 2.210.100	9,1%
Kosten totaal	€ 13.849.563	€ 14.186.000	-2,4%	€ 12.630.220	9,7%
Resultaat (voor winstuitkering)	€ 1.371.474	€ 1.009.000	35,9%	€ 1.839.413	-25,4%

